



Силабус освітнього компонента
Програма практики



Наукова практика

Шифр та назва спеціальності 032 Історія та археологія	Інститут ННІ Соціально-гуманітарних технологій
Освітня програма Історія науки та українознавство	Кафедра Українознавства, культурології та історії науки (310)
Рівень освіти Третій (доктори філософії)	Тип дисципліни Наукова практика
Семестр 6	Мова викладання Українська

Розробники



Тверитникова Олена Євгенівна

tveekhpi@ukr.net

Завідувач кафедри українознавства, культурології та історії науки, доктор історичних наук, професор кафедри

Авторка понад 250 наукових і навчально-методичних публікацій з історії науки і техніки, біографістики, історії електротехніки, історії фізики та радіотехніки, історії технічної освіти, зокрема 6 монографій, 6 підручників і навчальних посібників, методичні праці для здобувачів вищої освіти.

Детальніше про викладача на сайті кафедри

<http://web.kpi.kharkov.ua/ukin/vikladachi>



Робак Ігор Юрійович

Ihor.Robak@khpi.edu.ua

Професор кафедри українознавства, культурології та історії науки, доктор історичних наук, професор

Автор і співавтор понад 250 публікацій з історії України, біографістики, медичного краєзнавства, історії науки та освіти, зокрема 7 монографій, 9 підручників і навчальних посібників та методичної літератури для здобувачів вищої освіти.

Детальніше про викладача на сайті кафедри

<http://web.kpi.kharkov.ua/ukin/vikladachi>

	<p>Савченко Леонід Петрович Leonid.Savchenko@khp.edu.ua</p> <p>Заступник директора ННІ Соціально-гуманітарних технологій з навчальної роботи, професор кафедри українознавства, культурології та історії науки, кандидат історичних наук, доцент</p> <p>Наукові інтереси: історія вітчизняної суспільно-політичної думки; теорія краєзнавства; історія вищих навчальних закладів; методика викладання гуманітарних дисциплін, історія української державності.</p> <p>Детальніше про викладача на сайті кафедри http://web.kpi.kharkov.ua/ukin/vikladachi</p>
	<p>Шишкіна Євгенія Костянтинівна Yevheniia.Shyshkina@khp.edu.ua</p> <p>Доцент кафедри українознавства, культурології та історії науки, кандидат історичних наук, доцент</p> <p>Автор біля 110 наукових та навчально-методичних праць з методології наукових досліджень, історичного джерелознавства, спеціальних історичних дисциплін, історії друкарських технологій, історії України ХХ-ХХІ ст. тощо, в тому числі 4 навчальних посібників та 2 колективних монографій.</p> <p>Детальніше про викладача на сайті кафедри http://web.kpi.kharkov.ua/ukin/vikladachi</p>
	<p>Гутник Марина Валеріївна Maryna.Gutnyk@khp.edu.ua</p> <p>Доцент кафедри українознавства, культурології та історії науки, кандидат історичних наук, доцент</p> <p>Авторка понад 170 наукових і навчально-методичних публікацій.</p> <p>Детальніше про викладача на сайті кафедри http://web.kpi.kharkov.ua/ukin/vikladachi</p>

Загальна інформація

Анотація

Наукова практика є невід'ємною складовою процесу підготовки здобувачів вищої освіти рівня доктор філософії у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» та є завершальним етапом навчання. Практика включає ознайомлення з науковою роботою викладачів кафедри, організацію відповідного наукового процесу студентів, науково-методичну роботу за дисципліною, одержання навичок наукової діяльності викладача, організацію науково-дослідної та науково-пошукової роботи, роботи в науково-технічній бібліотеці НТУ «ХПІ» та інших наукових бібліотеках, сайтах відкритих електронних бібліотек. Наукова практика відіграє системоутворюючу роль, дозволяє засвоїти, виявити та передати одержані знання з історичних дисциплін, методів науково-дослідної та науково-пошукової, комунікаційної роботи. Наукова

практика передбачає безперервність та послідовність її проведення в умовах очного та дистанційного навчання для інтенсивного формування достатнього рівня практичних компетентностей наукового та науково-педагогічного працівника.

Мета та завдання

Мета практики: оволодіння здобувачами вищої освіти рівня доктор філософії здатністю розв'язувати комплексні проблеми в своїй галузі, здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань, наукових принципів, а також практичне впровадження отриманих результатів.

Завдання практики:

У результаті наукової практики здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня повинні

Знати:

- правові та нормативні основи функціонування системи наукової діяльності;
- сучасні досягнення та тенденції розвитку наукового напрямку відповідного структурного підрозділу, де здійснюється практика;
- основи наукової культури комунікації, збереження авторських прав та патентів, майстерності, сучасні науково-дослідні технології

Вміти:

- вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та практичні проблеми спеціальності;
- кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях;
- планувати і виконувати практичні та/або теоретичні дослідження зі спеціальності та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів;
- глибоко розуміти загальні принципи та методи спеціальності, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у науковій сфері.

Володіти:

- здатністю виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у спеціальності;
- здатністю вирішувати проблеми в науковій сфері, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень;
- методикою та технологіями проведення різних видів науково-дослідних робіт;
- правилами комунікації у науковій спільноті, правилами використання наукових текстів, методів, гіпотез, тощо;
- знати нормативну базу оформлення результатів наукових пошуків та розробок.

Формат занять

Самостійна робота. Підсумковий контроль – диференційований залік.

Компетентності

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-2. Вміння здійснювати дослідження на відповідному науковому рівні.

ЗК-3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-4. Здатність розширювати загальний культурний кругозор, формувати системний науковий світогляд і слідувати нормам професійної етики.

ЗК-5. Набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних

інформаційних технологій у науковій діяльності, пошуку та критичного аналізу інформації, управління науковими проектами, реєстрації прав інтелектуальної власності.

ЗК-6. Опанування іноземної мови в обсязі достатньому для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

СК-1. Здатність здійснювати історіографічну критику, уміти виявляти необ'єктивну інформацію і неупереджено інтерпретувати зміст досліджуваної літератури.

СК-2. Володіння основами наукового пошуку історичних джерел та здійснення їхнього аналізу, з врахуванням останніх досягнень у галузі історичного джерелознавства.

СК-3. Здатність до організації та проведення наукових досліджень відповідно до новітніх тенденцій розвитку історичної науки. Вміння здійснювати наукові дослідження із залученням широкого кола джерел і наукової літератури, сучасних методів дослідження із найактуальніших історичних проблем.

СК-4. Розуміння основних причинно-наслідкових зв'язків та закономірностей історичного процесу, набуття навичок критичного мислення, вміння систематизувати, узагальнювати та оцінювати отриману інформацію.

СК-5. Розуміння тенденцій розвитку суспільства і науки на сучасному етапі та їхнього зв'язку з минулим досвідом. Вміння логічно аргументувати і доказово відстоювати власну позицію під час наукової дискусії.

СК-6. Спіратись на останні наукові досягнення історичної науки у викладацькій діяльності.

Результати навчання

РН-1. Застосовувати абстрактне мислення, аналіз та синтез для генерації ідей, уявлень, теорій в напрямку наукових досліджень.

РН-2. Проводити власні наукові дослідження на рівні, необхідному для досягнення результатів освітньо-наукової програми.

РН-3. Генерувати нові ідеї в напрямі наукових досліджень і розробляти алгоритми їх перевірки та впровадження.

РН-4. Демонструвати системний науковий світогляд, професійну етику та загальний культурний кругозір.

РН-5. Демонструвати універсальні навички дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, пошуку та критичного аналізу інформації, управління науковими проектами та/або складання пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.

РН-6. Опанувати іноземну мову в обсязі достатньому для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

РН-7. Володіти методологією історіографічної критики, уміти виявляти необ'єктивну інформацію і неупереджено інтерпретувати зміст досліджуваної літератури.

РН-8. Знати та володіти основами наукового пошуку історичних джерел і здійснення їхнього аналізу з врахуванням останніх досягнень у галузі історичного джерелознавства.

РН-9. Демонструвати здатність до організації та проведення наукових досліджень відповідно до новітніх тенденцій розвитку історичної науки, вміння здійснювати наукові дослідження із залученням широкого кола джерел і наукової літератури, сучасних методів дослідження з найбільш актуальних історичних проблем.

РН-10. Розуміти основні причинно-наслідкові зв'язки та закономірності історичного процесу, демонструвати навички критичного мислення, вміння систематизувати, узагальнювати та оцінювати отриману інформацію.

РН-11. Розуміти тенденції розвитку суспільства і науки на сучасному етапі та їхній зв'язок з минулим досвідом. Демонструвати вміння логічно аргументувати і доказово відстоювати власну позицію під час наукової дискусії.

РН-12. Демонструвати здатність враховувати новітні досягнення історичної науки у викладацькій діяльності.

Обсяг освітнього компонента

Загальний обсяг дисципліни 90 год. (3 кредити ECTS): самостійна робота – 90 годин.

Тривалість практики

Тривалість практики – 10 тижнів.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

«Історія України у глобальному вимірі», «Історія української науки і техніки», «Методологія наукових досліджень», «Світоглядні та соціокультурні основи науково-технічної діяльності», «Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі», «Представлення наукових результатів».

Особливості освітнього компонента, методи та технології навчання

Організатором практики є кафедра українознавства, культурології та історії науки, яка здійснює підготовку доктора філософії за спеціальністю «032 -Історія та археологія».

Здобувач може проходити практику у науково-дослідних установах, експертних центрах, кафедрах Університету та інших закладів вищої освіти. Місце проходження практики обирається здобувачем після консультації з керівником практики на підставі аналізу відповідності матеріальної бази, методичного забезпечення проведення наукових досліджень, кваліфікації керівника практикою від місця проходження практики.

Зміна в змісті або часі наукової практики може відбутися лише з аргументованих та поважних причин. Рішення про можливість змін щодо практики приймається на засіданні кафедри за умови узгодження із завідувачем кафедри.

Програма практики розробляється керівником і здобувачем та затверджується на засіданні кафедри. Загальне керівництво та контроль за проходженням практики здобувачів покладається на завідувача кафедри. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики здобувача здійснює науковий керівник.

Науковий керівник здобувача:

- узгоджує план практики та її календарні строки із завідувачем кафедри, де проводиться підготовка докторів філософії;
- формулює задачі до самостійної роботи здобувачів на період практики, надає консультації;
- проводить необхідні організаційні заходи стосовно виконання програми практики та надає здобувачу допомогу, що пов'язана з проходженням практики та оформлення звіту.
- готує відгук про проходження здобувачем наукової практики

Перед початком практики здобувач:

- знайомиться з режимом роботи, умовами проведення наукових досліджень і розробок, матеріальною базою, керівником практики від місця проходження практики, основними правилами техніки безпеки і пожежної безпеки.
- після узгоджує план практики і складає графік проходження практики, який узгоджує з науковим керівником.

Науково-дослідна складова практики здобувача повинна включати:

- засвоєння методик виконання наукових досліджень, планування і організації дослідної роботи, обробки її результатів;
 - виконання оригінального дослідження за темою наукової роботи аспіранта;
- підготовку, представлення та обговорення результатів наукових досліджень: •участь у наукових

конференціях, семінарах, підготовка до друку наукових публікацій за темою наукового дослідження здобувача;

- участь здобувачів у науково-дослідницькій діяльності за місцем проходження практики;
- складання звіту з практики.

За результатами проходження практики здобувач надає кафедрі такі звітні документи:

- лист з індивідуального плану здобувача (сторінка G2 Наукова (або виробнича) практика);
- звіт про проходження наукової практики: звіт має бути підготовлений відповідно до методичних указівок щодо виконання текстових документів і мати титульний лист, реферат, зміст, основну частину, список використаних джерел. Складений звіт повинен бути перевірений і підписаний керівником практики від місця проходження практики і зданий на кафедру. До звіту додається щоденник практики;
- за результатами практики здобувач робить доповідь на семінарі кафедри та має здати до відділу аспірантури сторінку «G2» індивідуального плану роботи здобувача. За результатами доповіді та обговорення звіту комісія, призначена кафедрою, оцінює складання заліку з практики.
- відгук про проходження наукової практики.

Здобувач, відсторонений від практики або робота якого була визнана незадовільною, вважається особою, що не виконала індивідуальний план.

Література та навчальні матеріали

1. Положення про аспірантуру, прийняте 04.12.2023 р номер № 458 ОД https://drive.google.com/file/d/1GQXsfcP02WVErY2j6VQHjyhNh_xPsZgl/view
2. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти доктора філософії в аспірантурі, прийняте 04.12.2023 р номер № 458 ОД https://drive.google.com/file/d/1TP1zmObzR1pymt-YjIT_alsOF8uloLW_/view
3. Положення про наукову (виробничу) практику аспірантів, прийняте 30.01.2021 р <https://drive.google.com/file/d/1qjpBHsXhwiDuJvEjUselvDXhFepK7KHf/view>
4. Закон України «Про освіту». Відомості Верховної ради України. 2019. №2657-VIII. 2661 –VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
5. Закон України «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
6. Про Національну доктрину розвитку освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002#Text>
6. Етичний кодекс ученого України. Документ v0002550-09 від 15.04.2009. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09#Text>
7. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: кол. моногр. / заг. ред.: Н. Г. Сорокіна та ін. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
8. Основи наукових досліджень / Романовський О. Г., Черкашин А. І., Грень Л. М., Резнік С.М. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2022. 150 с.
9. Філософські проблеми сучасного наукового пізнання: підручник для студентів-магістрів усіх спеціальностей і форм навчання / Я.В. Тарароєв; О.О. Дольська; Т.М. Дишкант та ін. Харків: Видавець Іванченко І.С., 2023. 550с.
10. Освітньо-педагогічні напрями в сучасній західноєвропейській філософії: навч.-метод. посіб. / О.О. Дольська, О.А. Гончаренко, О.М. Городиська. Харків: Видавець Іванченка І.С., 2023. 225 с.
11. Філософія: терміни і поняття: Навч. енциклопедичний словник / Під редакцією В.Л. Петрушенка. – Львів, 2020.
12. Gabovich O., Kuznetsov V. Overview of Modern Philosophy of Science (art. 1): philosophical issues of natural sciences. Filosofska Dumka. 2022. № 1. P. 115–133 <https://doi.org/10.15407/fd2022.01.115>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності здобувача та розподіл балів

По закінченні практики здобувачі звітують про виконання програми наукової практики.

Звіт із практики здобувач вищої освіти представляє до комісії, до складу якої входять гарант ОНП, керівник практики, наукові керівники здобувачів. Диференційований залік за результатами проходження практики виставляється на підставі таких даних:

- оцінки результатів роботи, наданої в характеристиці керівника практики;
- презентації здобувачами результатів проходження практики під час звіту;
- відповідей на запитання членів комісії із прийому заліку за практику.

Здобувача вищої освіти, який не з'явився на практику без поважної причини, вважають таким, що одержав оцінку «незадовільно» та відраховують з Університету.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Розподіл балів для оцінювання наукової практики здобувача:

№ п/п	Завдання, виконані аспірантами	Бали
1.	Засвоєння методик виконання наукових досліджень	25
2.	Виконання оригінального дослідження за темою наукового дослідження здобувача	25
3.	Підготовка, представлення та обговорення результатів наукових досліджень: участь у наукових конференціях, семінарах, підготовка до друку наукових публікацій за темою наукового дослідження здобувача	25
4.	Участь здобувача у науково-дослідницькій діяльності за місцем проходження практики	25
Загальна кількість балів		100

Норми академічної етики і доброчесності

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХП»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, в тому числі під час відвідування бази практики. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, керівником практики, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХП» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

30.08.2024



Завідувач кафедри
Олена ТВЕРИТНИКОВА

Гарант ОНП
Олена ТВЕРИТНИКОВА

